

Έργα και ημέρες σεξισμού από την κυβέρνηση της «επιστροφής στην κανονικότητα»

της Αθηνάς Σκαμπά

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη παρότι έχει την πολυτέλεια να ασκεί μια σχετικά, δηλαδή πάντα στο πλαίσιο του εγκαθιδρυμένου μνημονιακού καθεστώτος, ήπια οικονομική πολιτική και δεν υποχρεώνεται να επιβάλλει «πακέτα περικοπών», εμφανίστηκε από την πρώτη στιγμή με έντονο το «σκληρό» πρόσωπο της καταστολής, του εθνικισμού και του ρατσισμού. Χαρακτηριστικά που μοιάζουν «αχρείαστα», αναντίστοιχα με το μίγμα της πολιτικής που μέχρι τώρα εφαρμόζει και αναγγέλλει. Η Νέα Δημοκρατία ανήκει σε εκείνο το κομμάτι των δεξιών κομμάτων, που ενισχύονται παγκοσμίως, με πολιτική μετατοπισμένη προς την ακροδεξιά και ενσωματωμένα ακροδεξιά στελέχη. Μιας δεξιάς με ρεβανσιστικά, εθνικιστικά και ρατσιστικά χαρακτηριστικά, αποφασισμένης να ξεριζώσει κοινωνικά δικαιώματα και ελευθερίες. Η κυβέρνηση, επιτίθεται πολιτικά, θεσμικά αλλά και ιδεολογικά σε δικαιώματα που έχουν κερδηθεί και κατοχυρωθεί από τη μεταπολίτευση και μετά. Εκπροσωπεί μια σκληρή νεοφιλελεύθερη διαχείριση που στόχος της είναι να θωρακίσει το καθεστώς ακραίας εκμετάλλευσης της εργασίας που χτίστηκε τα προηγούμενα χρόνια με την εφαρμογή των μνημονίων στην Ελλάδα, στο πλαίσιο αντίστοιχων αντιμεταρρυθμίσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Πολιτική που έχει βασικό πυλώνα το ξήλωμα του κοινωνικού κράτους και όλων των θεσμικών προβλέψεων που προστατεύουν δικαιώματα.

Κοινωνικός δαρβινισμός και σεξισμός

Τέτοιες πολιτικές τεκμηριώνονται, σε ιδεολογικό επίπεδο, με το αφήγημα του κοινωνικού δαρβινισμού. Από τις αντιλήψεις περί «αρίστων», μέχρι την ομοφοβία, την ισλαμοφοβία, την «ενίσχυση της οικογένειας» και την «προστασία της πατρίδας», ο

Μητσοτάκης, η κυβέρνηση και τα στελέχη τους έχουν δείξει απολύτως καθαρά τις προθέσεις τους.

Όπως σε όλες τις περιπτώσεις ανόδου δεξιών και ακροδεξιών κυβερνήσεων των τελευταίων χρόνων, δεν λείπει από την ατζέντα τους η σεξιστική ρητορεία και η επίθεση στα δικαιώματα των γυναικών. Τα δείγματα είναι ήδη σημαντικά. Παρότι ο πρωθυπουργός «κομπάζει» για την επιλογή γυναίκας για το ανώτατο αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας, εμείς άλλα βλέπουμε!

Πριν καλά-καλά αναλάβει η νέα κυβέρνηση, στην κυριολεξία εν μια νυκτί και χωρίς καμία προηγούμενη ενημέρωση ή συζήτηση, η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ) και το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) μεταφέρθηκαν από το υπουργείο Εσωτερικών στο υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Λίγες μέρες αργότερα η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων καταργήθηκε και στη θέση της συστάθηκε η «Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων».

Η κυβέρνηση αιτιολόγησε αυτή την επιλογή της λέγοντας ότι θέλει να δώσει έμφαση στην πρόσβαση της γυναίκας στην αγορά εργασίας. Όμως η ισότητα των φύλων δεν αφορά μόνο στον τομέα της εργασίας αλλά και πολλούς άλλους κοινωνικούς τομείς, όπως το θέμα της αντιμετώπισης της έμφυλης βίας, την Υγεία, την κοινωνική ένταξη, τις παρεμβάσεις στην παιδεία. Αυτός ήταν ο λόγος που η Γενική Γραμματεία ήταν στο υπουργείο Εσωτερικών και όχι στο Υπουργείο Εργασίας. Επιπλέον, η μετονομασία της σε «οικογενειακής πολιτικής και ισότητας», προβληματίζει ακόμα περισσότερο για το πώς βλέπει η κυβέρνηση της θέση της γυναίκας και φανερώνει σαφώς τη συντηρητική προσέγγισή της.

Από τις πρώτες εξαγγελίες της νέας υφυπουργού Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Δόμνας Μιχαηλίδου ήταν το επίδομα 2.000 € για κάθε νέο βρέφος που γεννιέται στην Ελλάδα. Η εξαγγελία της αυτή συνοδεύτηκε με δηλώσεις πρόθεσης για χορήγηση επιπρόσθετων κινήτρων για οικογένειες στις οποίες η γυναίκα τεκνοποιεί πριν το 30ό έτος ηλικίας. Η εξαγγελία αυτή

κρύβει έμφυλες και ηλικιακές διακρίσεις. Όταν ορίζεις τα 30 έτη ως ηλικιακό όριο τεκνοποίησης για μια γυναίκα, αυτομάτως συμβάλλεις σε όλα τα αναχρονιστικά στερεότυπα που θέλουν η «ολοκλήρωσή» της να έρχεται μέσω της μητρότητας. Την ίδια ώρα, καθιστάς τη γυναίκα μηχανή αναπαραγωγής για τη λύση του δημογραφικού και δεν αναγνωρίζεις όλες τις σύγχρονες επιθυμίες της: το να θέλει να σπουδάσει, να επιμορφωθεί, να μπει στην αγορά εργασίας, να έχει φιλοδοξίες ή στο κάτω – κάτω να θέλει να ζήσει τη ζωή της με άλλες προτεραιότητες.

Την 25η Νοεμβρίου, Παγκόσμια ημέρα ενάντια στην βία κατά των γυναικών, μέρα που εκτός από τη θεσμική της κατοχύρωση, έχει επιλεγεί από το φεμινιστικό κίνημα, σε παγκόσμιο επίπεδο, ως ημέρα αγώνα κατά της έμφυλης βίας, ενάντια σε γυναίκες και θηλυκότητες, ενάντια στη βία για λόγους έμφυλου και σεξουαλικού προσανατολισμού. Έχει επιλεγεί ως ημέρα που οι γυναίκες και οι θηλυκότητες απαιτούν να κυκλοφορούν και να εκφράζονται ελεύθερα, η Βουλή καταψήφισε το άρθρο για την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω «..σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας και των χαρακτηριστικών φύλου». Η σχετική διάταξη του Συντάγματος προβλέπει πως «όλοι όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους, χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων. Εξαιρέσεις επιτρέπονται στις περιπτώσεις που προβλέπει το διεθνές δίκαιο». Η προτεινόμενη τροποποίηση έθετε το ζήτημα για την προσθήκη του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας και των χαρακτηριστικών φύλου, της αναπηρίας, της ηλικίας και της συμμετοχής σε εθνική μειονότητα έτσι ώστε να προβλέπεται στο Σύνταγμα ρητά η απαγόρευση κάθε διάκρισης με μεγαλύτερη σαφήνεια. Η πλειοψηφία της Βουλής καταψήφισε την πρόταση για την προσθήκη αυτή, δείχνοντας με σαφήνεια προς ποια κατεύθυνση θα κινηθεί στα ανοιχτά θέματα που υπάρχουν σχετικά με την κατοχύρωση δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙΑ+ ατόμων αλλά και της αντιμετώπισης της έμφυλης βίας, των βιασμών και των γυναικοκτονιών. Συμβολική η κίνηση, αλλά και η μέρα!

Λίγες μέρες μετά τα Χριστούγεννα και με αφορμή την «Ημέρα αγέννητου παιδιού» (ημέρα που έχει θεσπίσει η Ελληνική Εκκλησία) η αθλητική εφημερίδα sportime (εφημερίδα που απευθύνεται κυρίως σε άντρες), κυκλοφορεί με πρωτοσέλιδο μήνυμα κατά των αμβλώσεων. Λίγο αργότερα, με την ίδια αφορμή, εμφανίζεται στους χώρους του μετρό της Αθήνας διαφημιστική αφίσα με το ίδιο θέμα, στο πλαίσιο διαφημιστικής εκστρατείας της οργάνωσης «Αφήστε με να ζήσω» που πλήρωσε για την ανάρτηση. Παρότι τα δύο γεγονότα δεν είναι πρωτοβουλίες της κυβέρνησης, οι συντηρητικοί και οπισθοδρομικοί αυτοί χώροι νιώθουν την άνεση να βγαίνουν και να προπαγανδίζουν ανοιχτά ένα τέτοιο θέμα ακριβώς γιατί το κλίμα που έχει διαμορφώσει η κυβερνητική πολιτική και ρητορεία τους ενθαρρύνει. Εξάλλου, καθόλου τυχαίο δεν είναι ότι ο υπουργός Α. Γεωργιάδης έσπευσε να δώσει συγχαρητήρια στην sportime για το πρωτοσέλιδό της, δηλώνοντας ότι πρόκειται για αγώνα κατά της υπογεννητικότητας! Ύστερα από το σάλο που δημιουργήθηκε για την επίμαχη αφίσα στο μετρό και το ξήλωμά της, μετά από εντολή του υπουργείου, άλλος “λαμπρός” πολιτευτής της Νέας Δημοκρατίας, με πολλά δείγματα γραφής, ο Κ. Μπογδάνος, έσπευσε να δηλώσει ότι δεν ήταν σωστό το κατέβασμα της αφίσας. Αυτά τα γεγονότα μας πάνε πολλά χρόνια πίσω, καθώς επιχειρείται να «ανοίξει η συζήτηση» και να καταλάβει θέση το ζήτημα της απαγόρευσης των αμβλώσεων μετά από δεκαετίες κατοχύρωσης αυτού του δικαιώματος που άπτεται του σεβασμού στην αυτοδιάθεση του γυναικείου σώματος. Ευτυχώς αποδεικνύεται ότι αυτή προσπάθεια δεν είναι εύκολη στην ελληνική κοινωνία, αλλά ο κίνδυνος είναι πλέον ορατός.

Σταχυολογώντας αυτά τα λίγα, αλλά χαρακτηριστικά δείγματα της κυβερνητικής πορείας μέχρι τώρα, παίρνουμε μια πρώτη πικρή γεύση αυτής της πλευράς της «κανονικότητας» που οραματίζεται η δεξιά μας κυβέρνηση. Ο δεξιός ρεβανσισμός, όπου εμφανίζεται, σημαίνει σεξισμό, αντιμετώπιση της γυναίκας σαν αναπαραγωγικής μηχανής, δόγμα «πατρίς, θρησκεία, οικογένεια». Δείγμα σαφές είχαμε από τις πρώτες μέρες, από τους «θεσμοφύλακες» αυτής της «κανονικότητας», την Ελληνική Αστυνομία, της οποίας η κυβέρνηση «έλυσε τα χέρια» και την «αμόλησε» στα Εξάρχεια και

στα στέκια που ζει και κινείται η νεολαία. Από τις πρώτες επιθέσεις που καταγράφηκαν ήταν αυτή σε ομόφυλο ζευγάρι που περπατούσε στο δρόμο, τους οποίους αφού πρόσβαλαν, ξυλοκόπησαν επειδή τόλμησαν να διαμαρτυρηθούν. Πολλές οι φωτογραφίες και τα βίντεο που κυκλοφόρησαν με συλληφθέντες, σιδηροδέσμιους, τους οποίους ξεγυμνώνουν δημοσίως προσβάλλοντας κάθε έννοια αξιοπρέπειας, ενώ είναι δεκάδες οι καταγγελίες για σεξιστική συμπεριφορά και παρενοχλήσεις από τα ΜΑΤ σε γυναίκες που κυκλοφορούν στην περιοχή των Εξαρχείων.

Απέναντι σε αυτή την «κανονικότητα», και τις διάφορες πλευρές της, την απάντηση δίνουν οι εξεγερμένοι/ες της Χιλής: «Δεν θα επιστρέψουμε στην κανονικότητα, γιατί η κανονικότητα ήταν το πρόβλημα». Την προσυπογράφουμε πλήρως και ενθέρμως!